

15 години
БЪЛГАРСКИ ЦЕНТЪР
ЗА НЕСТОПАНСКО
ПРАВО

ГОДИШЕН ОТЧЕТ

15 години
**БЪЛГАРСКИ ЦЕНТЪР
ЗА НЕСТОПАНСКО
ПРАВО**

ГОДИШЕН
ОТЧЕТ
2016

Гражданска тяга

Един приятел наскоро каза, че от свят на *безкрайните* възможности сме се превърнали в свят на *безкрайните* заплахи. Прав е. Всеки ген се стряскаме – някой ще унищожи света, в който живеем, ще има война, ще се влошат нещата... Отнемат се права – в името на сигурността не просто се дискутират ценностите, които доскоро са ни увличали и сме споделяли, независимо на кой континент сме и как изглеждаме, а се отричат и дискредитират. „Ветровете на зимата“ стават все по-студени и опустошителни. Или поне така ни втълпяват и ни карат да мислим – че няма перспектива.

Сега, повече от всякога, има нужда от обратна тяга. И такава безспорно може да се произведе от гражданската енергия. През 2016 година средата за гражданските организации се развиваше динамично, противоречиво, с различен знак (както „+“, така и „-“), остана по-скоро в категорията „нестабилна“¹. Бяха приети промените в Закона за юридическите лица с нестопанска цел, които предвиждат неправителствените организации да се регистрират (от началото на 2018 г.) в

Агенция по вписванията, и всички се надяваме, че това ще улесни процедурата и ще я направи по-евтина. Предвиди се възможност за създаване на Съвета за развитие на гражданското общество и Фонда за граждански инициативи – все още само като възможност, която тепърва ще бъде изправена пред предизвикателството да се изпълни със смисъл и резултат. Но имаше и много други неща, които не се случиха – не беше приет Законът за доброволчеството, не се облекчи достъпът до европейско финансиране за граждански организации, не се премахна прагът „de minimis“ за проекти на НПО по оперативните програми, гласът на организациите остана неразпознат (например, кампаниите за промени в социалното законодателство, където организациите бяха игнорирани в процеса на вземане на решения) и други. От всички негативни реакции най-открояваща се бе „черният“ ПР – все по-устремена практика по дискредитиране на гражданските организации, тяхното значение и принос за развитието на обществото и общностите. Някой ще каже: „Целият свят изпитва подобни трудности и е зaleyт от попули-

зъм“. Така е. Важният въпрос е как минаваме през това.

Според нас, сега, повече от всякога, е дошло времето гражданските организации да бъдат активни, да покажат, че са носители на каузи и визии, които обединяват хората, карат ги да правят добри неща и да помагат. Сега е време за лидерство и авторство върху промяната.

През 2016 година БЦНП стана на 15 години. На тази вълнуваща възраст сме мотивирани повече от всякога да работим за това гражданските организации в България да реализират мисиите си в подкрепяща и стимулираща среда, за да са гарант на демократичността и дейтели на добри неща.

Надя Шабани,
Директор на Български
център за нестопанско право

¹ Индекс за развитие на гражданските организации 2015 г.

15 години БЦНП

Тази годишнина беше повод за радост – че сме пораснали като екип; за равностетка – че сме увеличили мащабите на проектите ни; и за празнуване – споделено с много приятели, които поканихме на парти през април 2016 г.

„Със своите дейности Български център за нестопанско право допринесе за повишаване на осведомеността и повишаване на капацитета на неправителствените организации като активен партньор и коректив на държавните институции. Високо оценявам организирането на единственото по рода си Лятно училище за неправителствени организации в страната, въвеждането на Програма за социално предприемачество и на портала с пълна база данни за неправителствените организации, създаване на първото споделено работно пространство за НПО в България – Къщата на гражданските организации“,

Росен Плевнелиев,
Президент на Република България

Събитието отбелязахме и с публична лекция в Софийски университет „Св. Климент Охридски“ на тема: „Демокрация чрез граждански сдружавания и граждански натиск“, с лектори професор Георги Димитров („Кризата на съвременната българска демокрация и гражданската ѝ алтернатива“) и г-н Дейвид Мур – член на Настоятелството на БЦНП и Вицепрезидент на Международния център за нестопанско право („Гражданските организации под заплаха: глобални тенденции“).

13:00 | 18 АПРИЛ 2016
СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ
„СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“
65 АУДИТОРИЯ

ПУБЛИЧНА ДИСКУСИЯ НА ТЕМА:
ДЕМОКРАЦИЯ
ЧРЕЗ ГРАЖДАНСКИ СДРУЖАВАНИЯ
И ГРАЖДАНСКИ НАТИСК

ЛЕКТОРИ:
професор **ГЕОРГИ ДИМИТРОВ**
Философски факултет,
„Свободностъпаност“
на Софийски университет
„Св. Климент Охридски“

г-н **ДЕЙВИД МУР**
вицепрезидент на Отдела по
граждански свободи към
Международния център за
нестопанско право

МОДЕРАТОР:
доцент **ПЕТА КАБАКЧИЕВА**
Сопрозолага
при Философски факултет
на СУ „Св. Кл. Охридски“

Проф. Димитров е съавтор, доктор на социално-политически науки със специализация в областта на изследване на социално-политическите условия и управление на политическо образование в Германия, Люксембург, Нидерландия и Бразилия. Съавтор е на книгата „Европейският път“ и СУ, на книгата „Самостоятелна КОВИД-19: същността и перспективите на децентрализацията за социални организации и граждански сдружавания“ (2019, 2020). Участва в над 30 международни срещи и е бил член на работни групи на международните срещания „Global of Social Justice“ (Бразилия, 2006, 2014). Публика на международна конференция „Лекции за граждански натиск“ през 2014 г.

Дейвид Мур е работил по години като професор в Пенсилванския университет и в Лондон, преподавател. През последните години е бил председател на гражданското общество, преди това е преподавал в Калифорния университет и в Чикаго. По време на Еврокризата участвал в политически дебати в Милано, Бразилия, Уисконсин и в правни срещи на законите. Съставил граждански обединения и е председател на политическо движение по процесите за конституционни реформи и демократични конституционни реформи в България. Участвал в политически срещания в България, Мексико, Уисконсин, Лос Анджелис, Милано, Рига, Охрид, Лондон, Гроби, Вашингтон и др.

Д-р Пета Кабакчиева е преподавала в Българския социологически институт от 2015 г. напред. Изследвала е в областта на политическата социология – гражданско участие и политическа активност на европейски университети като граждани на демократичност и на гражданската социалност на гражданите. Автор на няколко книги за политическо участие в България и чуждестранни академични издания.

www.bcnl.org

BCNL

ФИЛОСОФСКИ
ФАКУЛТЕТ

През 2016 година:

- **31** правни становища, препоръки и конкретни предложения за развитие на законодателството и средата за работа на НПО бяха подготвени от нас – работихме по темите за регистрация на НПО, финансова устойчивост, повече гражданско участие, промяна на режима на запрещението, социално предприемачество, достъп до европейско финансиране, местни политики за обществени обсъждания, култура, гражданско образование и други.
- **570** правни консултации – предоставихме подкрепа за регистрация и вписване на промени за НПО, консултации и договори;
- **33** бяха новите регистрации на НПО, за които помогнахме;
- **290** са медийните ни отразявания;
- **50** събития бяха организирани от нас;
- **1200** човека взеха участие в нашите инициативи;
- **538** човека бяха обучени от нас.

ЗА КАКВО СЕ ЗАСТЪПВАХМЕ И КАКВО УСПЯХМЕ ДА ПРОМЕНИМ?

По-лесна и бърза регистрация на НПО в България

Една от водещите за нас теми през 2016 година бе свързана с промените в основния закон за създаване на НПО – Закона за юридическите лица с нестопанска цел (последно променен през 2006 г.). След дългогодишни усилия и проблеми в практиката по регистрация (и по-специално практиката на Софийски градски съд), Министерството на правосъдието (МП) даде възможност да бъдат направени предложения за прехвърляне на регистрацията от съда в Агенция по вписванията. Екипът на БЦНП работи по предлагане на текстове в Закона за юридическите лица с нестопанска цел и Закона за търговския регистър, които в крайна сметка бяха приети от 43-тото Народно събрание и ще влязат в сила от януари 2018 г. Тази промяна със сигурност ще помогне ре-

гистрациите на НПО да станат по-бързи, по-лесни и по-достъпни (както и единни, като премахне съпътстващите регистрации в БУЛСТАТ и Централен регистър). Нашата роля бе да се застъпваме този ред принципно да бъде приет и работим в тази посока както в работната група в МП, така и в Народното събрание. В момента сътрудничим на Агенцията по вписванията в подготовката на добри и адаптирани към спецификите на гражданските организации заявления.

ЗЮЛНЦ се промени съществено и по отношение на още три неща – в закона вече изрично е записано, че Министерски съвет следва да приеме Стратегия за подкрепа на развитието на гражданските организации (което ще постави политиката спрямо неправителствените организации като част от дългосрочната политика на правителството). Регламентирани са създаването на Съвет за развитие на гражданското общество (на най-високо политическо ниво – към Министерски съвет с председател – вицепремиер) и на Фонд за подкрепа на проекти с обществено значение на юридически лица с нестопанска цел за осъществяване на общественополезна дейност. Тези промени бяха подкрепени и внесени от народни представители след иниципирана дискусия от Обществения съвет към Комисията по взаимодействие с неправителствените организации и жалбите на гражданите в Народното събрание. В кампанията освен БЦНП се включиха и няколко мрежи на граждански организации като Български дарителски форум, Национална мрежа за децата, Форум гражданско участие. Тези промени са изключително важни, защото са ясна заявка за последователна подкрепяща политика към организациите и признаване на техния принос за развитие на обществото.

Повече гражданско участие

През изминалата година бяха приети измененията и в Закона за нормативните актове (ЗНА). Те въведоха по-високи изисквания към качеството на провежданите обществени консултации и ключово място на оценката на въздействието в процеса по приемането на нормативни актове на централно и на местно ниво. Ние, от БЦНП, взехме участие като експерти в работната група по изработването на текстовете и като гражданска организация при провеждането на последвалите обществени консултации на актовете.

Подобряването на условията за гражданско участие е успех за всички ни. И отговорност. Вече имаме минимум 30 дни време за изразяване на мнения и становища по предложени от министерствата законопроекта (само в специални случаи 14 дни). Освен чрез по-дългия срок за обществени консултации, надяваме се, подобряването да бъде постигнато и чрез тяхната задължителност, както и чрез гаранциите за прозрачност (изразяващи се, например, в публикуване на всички получени становища по време на обсъжданията и справка

за приети и неприети предложения със съответната обосновка). Оценката на въздействието, от своя страна, трябва да отговори на въпроса, доколко предлаганите нормативни решения са ефективни и ефикасни за решаването на конкретен проблем на обществото. Крайната цел, особено на последващата оценка на въздействието, е намаляването на законовата регулация по отношение на гражданите и бизнеса.

Надяваме се управляващите да проявяват уважение и доверие към идеите на обществото, а хората в това общество да бъдат активни и неуморни в желанието си да участват.

Равенство пред закона – равни възможности за всички

Една от темите, по които продължихме да работим усилено през 2016 г., бе отмяната на запрещението, водени от идеята, че на всички хора, независимо от увреждането, което имат, трябва да се даде възможност да упражняват правата си наравно с останалите. Най-големият ни успех беше внасянето на проекта на Закон за физическите лица и мерките за подкрепа в НС (разпределен в 5 парламентарни

комисии), като нашият екип се включи в защитата му заедно с колегите от Българска асоциация за лица с интелектуални затруднения (БАЛИЗ) и Фондация „Глобална инициатива в психиатрията – София“ (ГИП-София). Законопроектът премина само първо четене в комисиите и за съжаление, не успя да стигне до пленарна зала и да премине във втора фаза на разглеждане. Надяваме се това да е една от темите на следващото Народно събрание.

Програмата „Следваща стъпка“, която апробира, в партньорство с ГИП-София и 6 от членовете на БАЛИЗ, подкрепеното вземане на решение като алтернатива на запрещението, продължи да се развива. Проведохме заедно обучения за вземащи решения в политиката на национално и местно ниво, учени от университети, кметове, журналисти, родители, самозастъпници. В Програмата са включени над 100 лица с интелектуални затруднения и психично-здравни проблеми, 500 членове на семейства, 1500 близки, подкрепящи и професионалисти, които работят с тези групи лица.

Българският опит бе представен и на научен семинар на международната мрежа от юристи, които развиват законодателство за въвеждане на нов режим на дееспособността. Събитието се проведе през септември в Боровец и събра участници от академичната общност в Канада, Израел, Ирландия, България и Великобритания. За българските постижения в развитието на подкрепеното вземане на решение и новите модели за упражняване на дееспособността разказахме още в: Ирландия (юни) – по време на Лятното училище по политики за хора с увреждания, организирано от Университета в Голуей, и в рамките на проекта „Гласове“ (април и ноември); в Рига (май) и на много други събития.

Заедно с колегите от Mental Disability Advocacy Centre (MDAC) подготвихме специален семинар (ноември) за юристи, които бяха обучени в това, как се комуникира и работи с деца с интелектуални затруднения в рамките на съдебни процеси. Проектът се изпълнява в 8 страни – Белгия, България, Република Чехия, Ирландия, Литва, Полша, Румъния и Словакия.

Битката срещу „таванът“ за финансиране на проекти на граждански организации

И през изминалата година, заедно с други организации (Амалипе, ФГУ, НМД и още 20 други) продължихме кампанията срещу прилагане на законодателството за държавните помощи и минималната помощ към нестопанските проекти на гражданските организации. Коментирахме редица конкретни финансиращи схеми и механизми на управление на оперативните програми: Активно включване, Социално предприемачество, Индикативната програма на ОПДУ и други. Независимо от проведените срещи и консултации, както и от подкрепата от представители на Европейската комисия по време на Комитетите за наблюдение, в крайна сметка всички схеми, в които НПО са включени като бенефициенти, прилагат този принцип. Крайният ефект

– ограничаване на финансовото участие на НПО по европейски програми (а и политики, тъй като единственият сериозен ресурс за развитие за политики в социалната сфера остават средствата от ЕС) в размер до 200 000 евро за 3 години.

Все пак, успех по темата за достъп до финансиране по оперативните програми бе съвместната инициатива с ФГУ схемата за граждански организации по ОПДУ да започне възможно най-скоро. Също така настоявахме поне част от управлението да бъде изпълнявано от външен оператор, тъй като първоначално екипът на ОПДУ имаше предложения в посока отново цялата програма да се управлява от администрацията. Управляващият орган на ОПДУ подкрепи нашите предложения.

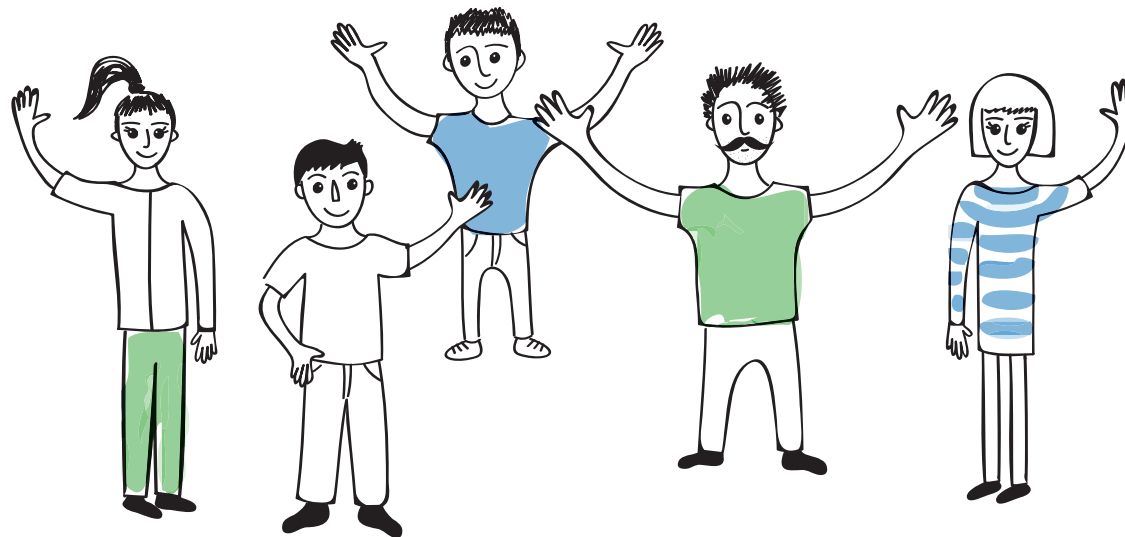

Опити да възпрем законодателни инициативи, ограничаващи средата за работа на НПО

През 2016 година в Народното събрание бе внесен проект на Закон за противодействие на тероризма. Това бе и един от „бързите“ законопроекта, които парламентът прие в рамките на същата година. И един от спорните. Спорни бяха мотивите и целесъобразността на приетите вече мерки за противодействие на тероризма, включително и тези, предвиждащи ново основание за служебно прекратяване на юридическите лица с нестопанска цел. БЦНП изпрати становища до всички парламентарни комитети, които разглеждаха законопроекта на първо и второ четене. В тях цитирахме и препоръките на FATF (Financial Action Task Force) към правителствата по отношение на законодателните мерки срещу изпирането на пари спрямо граждански организации. Въпреки това новият Закон за противодействие на тероризма влезе в сила от 27.XII.2016 г. (ДВ, бр. 103), а с него и измененията в Закона за юридическите лица с нестопанска цел. Съгласно тях при наличие на обосновано предположение (или достатъчно данни) за съществуването на зависимост или влияние, финансиране или обвързаност между юридическо лице, включително и на такова с нестопанска цел, и каквато и да било форма на тероризъм, главният прокурор може да подаде иск до съда за прекратяване на юридическото лице.

Друга негативна законодателна инициатива бяха предложените промени в Закона за адвокатурата, предвиждащи монопол върху предоставянето на юридически услуги, включително правни консултации. За щастие законопроектът не успя да премине двете четения в Народното събрание и предложените изменения така и не станаха част от действащото право.

Обществен съвет на гражданските организации

БЦНП участва и в работата на Обществения съвет на гражданските организации към Комисията за взаимодействие с неправителствените организации и жалбите на гражданите в 43-то Народно събрание. Председател на Съвета бе Любен Панов – член на Настоятелството на БЦНП. Едно от постиженията на Съвета беше, че вследствие на дискусиите и след проведени срещи с ръководството на Парламентарната комисия, между първо и второ четене бяха внесени предложения в ЗЮЛНЦ, чрез които да се създаде механизъм за

финансиране на ЮЛНЦ на конкурсен принцип и Съвет за развитие на гражданското общество. Общественият съвет подкрепи и следните ключови за ЮЛНЦ теми през 2016 г.:

- Данъчни облекчения за гарените храни;
- Внасяне на проект на Закон за доброволчеството;
- Обсъждане на стандарти за гражданско образование;
- Въвеждането на задължителни местни омбудсмани в общини с население над 20 000 човека.

Инициативата Партньорство за открито управление

БЦНП се включи активно в обсъждането на Третия план за действие по инициативата Партньорство за открито управление (приет от Министерски съвет през юли 2016 г.). Вследствие на предложенията на граждански организации в Плана бяха предвидени: приоритети за подобряване на качеството на провежданите обществени консултации, въвеждане на улеснения за национални и местни граждански инициативи, както и актуализиране на Стратегията за подкрепа развитието на гражданските организации.

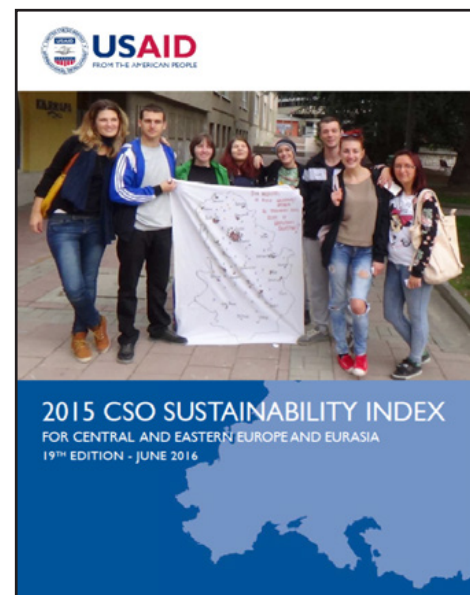

Индекс за устойчивост на неправителствените организации

През изминалата година БЦНП за осми пореден път беше партньор на Американската агенция за международно развитие (USAID) в изработването на Индекса за устойчивост на неправителствените организации в България за 2015 г. Индексът показва застой в развитието на гражданския сектор. Неговата стойност – 3.3 – остава непроменена за четвърта поредна година и определя гражданския сектор в България все още като нестабилен. Индексът бе представен на публично събитие през юли с участието на омбудсмана Мая Мано-

лова и повече от 40 граждански организации и анализатори. Според данните за наблюдаваните показатели през изминалата година България бележи подобрение по отношение на „организационен капацитет“, „застъпничество“ и „предоставяне на услуги“. В застой са „финансова устойчивост“, „инфраструктура“ и „обществен престиж на неправителствените организации“. Влошава се показателят „правна среда“.

София – заявка за ефективно гражданско участие?

През изминалата година имахме възможност да разработим Наредба за провеждането на обществени консултации като неизменна част от вземането на решения на местно ниво. В изпълнение на проект по Програма Европа предложихме на местната власт в София механизъм за по-ефективно гражданско участие при обсъждане на политики и нормативни актове. Предложенията, които станаха част от съставените текстове, са резултат от експертни и обществени обсъждания – онлайн и на живо. Директно включили се в обсъжданията бяха над 100 човека, сред които: представители на местната администрация, на бизнеса, граждани и организации

в социалната, образователната, младежката, екологичната и градоустройствената сфери. Информацията за процеса по изработването на механизма достигна до над пет хиляди души.

Проектът на наредба е на етап вътрешно обсъждане в Столична община, по време на което ние оставаме активни в застъпничеството си за по-добро гражданско участие в София.

За първи път външна помощ за развитие?

Министерство на външните работи възложи на екипа на БЦНП да подготви два анализа, посветени на външната помощ за развитие – „Възможности за предоставяне на средства за международно сътрудничество за развитие“ и „Международното сътрудничество чрез предоставяне на помощ за развитие –

сравнителен анализ на законодателната уредба в страните от Централна и Източна Европа“. Нашият екип подготви и проект на закон за външната помощ за развитие, който екипът на МВНР предстои да обсъди сред по-широк кръг организации.

До Ереван и Скопие

БЦНП в партньорство с SOS Детско село – Македония, и SOS Детски селища – България, подготви сравнителен анализ на социалното договаряне в пет европейски страни и даде предложения за промяна на нормативната база в Македония. Заедно с македонски експерти работихме и по подготовка на стратегически документ за промяна на регулациите на социалните услуги.

През месец май участвахме в обучение на обучители по темата за участие на гражданските организации в процеса на вземане на решения. Представихме международните стандарти за включване на гражданското общество при обсъждане на политики и решения, основни правила при организирането на застъпнически кампании и разказахме за българския опит. Обучението събра на едно място представители на 20 организации от цяла Армения, които работят в различни обществени сфери. Обучението бе открито от заместник-председателя на парламента в Армения, депутати и заместник-ръководителя на делегацията на Европейския съюз в Армения.

Предприемачество за нестопански организации

Програмата на БЦНП за Предприемачество за нестопански организации отбеляза своето пето издание през 2016 г. В края на февруари бяха наградени най-добрите бизнес планове от жури в състав:

- Ралица Кръстева – експерт „Комуникации“, Siemens България
- Георги Бресковски – изпълнителен директор, Микрофонг АД
- Даниел Чипев – директор на Дирекция „Информация“, БНТ
- Белизар Маринов – мениджър инвестиционни проекти, стартъп акселератор Eleven
- Десислава Тальокова – изпълнителен директор, Фондация „Америка за България“
- Крум Алексиев – директор на управление „Маркетинг и клиентски сегменти“, УниКредит Булбанк
- Радомир Миланов – ръководител продажби, SAP България
- Анна Краверо – програмен директор, Фондация УниКредит

Програмата досега в числа

• Обучени в Програмата – повече от **170 човека** от **146 организации**

• Предоставена финансова подкрепа – наг **155 000** лв.

• Разработени са наг **100** бизнес плана

• Подкрепените с парични награди организации са **16**

Две организации бяха отличени от журито с първи награди, като всяка от тях получи чек за 12 000

лв. за реализация на бизнес идеята си. Наградата „Най-добра бизнес идея“ получи фондация „Заслушай се“ от София за внедряване на услугата видео-жестов превод за хора с увреден слух. Наградата „Най-голям социален ефект“ отиде при сдружение „Алтруист“ от Варна за идеята за цех за бетонни изделия във Варненския затвор. Журито предостави и една допълнителна награда от 6 000 лв. на фондация „Ръка за помощ“, Добрич, за идеята им да развият услуги за деца и възрастни по системата Монтесори.

По време на церемонията по награждаване организирахме за първи път и Базар на социалните предприятия, в който се включиха 12 организации със своите продукти.

През май обявихме конкурс за участниците в новото, шесто издание на Програмата и от 59-те

кандидати одобрихме 22-ма. Те преминаха през 2 обучения за бизнес планиране и публично представяне. Седемнадесет от организациите разработиха свои бизнес планове и през 2017 г. предстои да се определят печелившите идеи. Програмата Предприемачество за нестопански организации развиваме с подкрепата на нашите донори Фондация „Америка за България“ и Фондация „УниКрепит“.

Социалното предприемачество – възможност за обезкуражените млади хора

През 2016 година заедно с УНИЦЕФ започнахме и една по-различна програма по социално предприемачество, чрез която ще се опитаме да дадем по-добра възможност за обезкуражените млади хора от областите Шумен, Сливен и Монтана. Подготвихме анализ в трите области, като целта ни бе да проучим доколко средата би позволила да се стартират предприемачески инициативи, чрез които младите хора от тези места, които не учат и не работят, да бъдат насърчени да намерят алтернатива.

След няколко публични обсъждания програмата стартира с набиране на НПО, които да се включат в серия от обучения

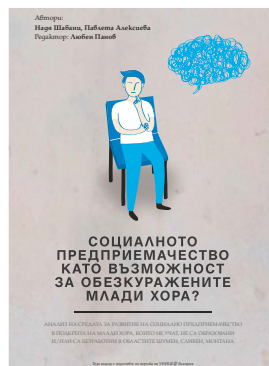
по социално предприемачество, след което да бъдат подкрепени да започнат свързана с мисията им стопанска дейност.

И още за социалното предприемачество...

Заедно с Фондация „BCause“ продължихме подкрепата си за Форум социални предприятия, в който са включени вече 13 организации. Целта на Форума е да развие тази мрежа от организации, като повиши обмяната на опит и застъпническия им потенциал.

Фондонабиране – основни умения за НПО

2016 година беше важна за Програмата ни за подкрепа на граждански организации в набирането

на дарения. Направихме сгудневно обучение през май за 26 участници. Основните знания, които организациите придобиха, бяха свързани с финансовата устойчивост на НПО, очакванията на НПО от партньорството с бизнеса, умения за това, как да задържим донорите си, видове кампании за набиране на средства и значението на облика на организацията за успешния фъндрейзинг. Като обучител се включи и Диляна Купенска, Фондация „За Нашите Деца“ – добър пример за успешен фъндрейзър в България. В обучението 9 от участниците подготвиха фъндрейзинг концепции. На шест от тях предоставихме финансиране, с което да реализират предложените стратегии за набиране на средства.

Финансирането е предоставено от нашия фонд за финансиране на разходите за организиране на кампании за фондонабиране. Имената на всички организации, които подкрепихме през 2016 г., са: Българска асоциация по семейно планиране, Фонд за превенция на престъпността – ИГА, Фондация „Нашите недоносени деца“, Сдружение „Естествоизпитатели“, Сдружение „Онкоболни и приятели“, Сдружение „Усмивка“.

Фондонабиране за напреднали

През септември организирахме 3-дневно обучение, насочено към специалисти по набиране на средства с опит. Повече за видовете кампании и начините, по които могат да подобрят уменията си, фъндрейзърите научиха от гост-лектора Петра Кристианова, специалист с дългогодишен опит в набирането на средства в Чехия. След обучението организациите имаха възможност да разработят стратегии за набиране на средства, като хората, разработили най-добрите от тях, получиха възможността да участват в учебно пътуване в САЩ, за да се запознаят с местните фъндрейзинг практики и да почерпят идеи за своите бъдещи кампании.

Регионален грант с VIVACOM

През 2016 година заедно с нашите партньори от VIVACOM реализирахме VIVACOM Регионален грант. Програмата има за цел да подкрепи различни проекти от малки и по-големи населени места, вярвайки, че всяко място може да развие своите граждански идеи (кандидати бяха училища, читалища и неправителствени организации). Първото издание на Програмата се радваше на голям интерес – повече от 270 проекта бяха подадени, а 11 от тях бяха избрани за финансиране.

Журито, което оцени проектите, бе в състав:

- Веселка Вуткова – директор Корпоративни комуникации, VIVACOM;
- Любен Панов, член на Настоятелството на БЦНП;
- Захари Карабашлив – белетрист и драматург;
- Ива Дойчинова – журналист;
- Крис Георгиев – предприемач, създател на Фондация StartUP.

Проектите се реализираха на различни места – от с. Извор, Пернишко, до Вършец и от Смолян до София. И във всякакви области – от откриване и изследване на космически светове до отглеждане на собствена зеленчукова градина от ученици през лятната ваканция, от състезания за най-много прочетени книги от деца до учене в началните класове на най-различни професии и умения.

Лятно училище АРКУТИНО 2016

Превърналото се в традиция Лятно училище за НПО отбеляза своите запомнящи се моменти и през 2016 година. На същото място – Аркутино – отново се събраха хора с различни каузи и интереси, но с еднакви енергия за промяна и дух на съпричастност в общите дела.

За пета поредна година в рамките на пет дни в началото на юни месец, животът на НПО-групата в Аркутино се състоеше от интензивни дневни занимания,

колективни задачи, диви плажове и разходки в резервата, приключенски загадки и няколкодневна подготовка за представяне на наученото в края на обучението.

Ето какво споделиха за преживяното участниците в Лятното училище за НПО, 2016 г.:

„Смятам, че, може би, още следващата седмица, когато се прибера, ще имам възможност да използвам едно 78% от нещата, които съм научила. А в следващото време и останалите.“

Яна

„Мисля, че разнообразието от теми и комбинирането на различно знание наистина симулира реалната среда на работа, така че да, абсолютно приложими са знанията“

Божидар

„Лятното училище за мен е една страхотна възможност човек да си планува бъдещето.“

Бекир

„На лятното училище взех решение, че ще стана застъпник.“

Даринка

БЦНП... като общност

Информационен портал на НПО (Виртуалното пространство за НПО)

Вече седма година Порталът дава пространство на гражданските организации за споделяне от първо лице – на дейностите, които извършват, и за промяната, която правят. През изминалата година бяха публикувани над 5000 материала, сред които: разкази, интервюта, новини, правни анализи и др. Порталът бе посетен 612 000 пъти и то далеч не само от България. Останалите държави, от които има над 1000 посещения, са САЩ, Германия, Великобритания, Русия, Гърция, Холандия, Белгия, Италия, Испания, Франция и Австрия. Установихме общо 45 партньорства, които приемаме като признание, но и като отговорност и обещание за още повече усилия – за да продължим да се развиваме.

www.ngobg.info

В края на 2016 поставихме началото на секция в Портала, посветена на дарителите у нас – компании и фондации. Това е място, където ще ви информираме за това, какво подкрепят дарителите, ще разказваме дарителски истории, ще публикуваме доклади за корпоративна социална отговорност и годишни отчети, ще предоставяме полезни връзки към собствените онлайн ресурси на организациите. Секцията създадохме и ще развиваме съвместно с Българския дарителски форум.

Къщата на гражданските организации

(Физическото пространство за НПО)

Още през първата си година Къщата на гражданските организации успя да се превърне в разпознаваемо място за споделяне и акумулиране на гражданска енергия. Къщата уверено създава своята отворена общност от граждански активисти, която до момента включва:

- **4** постоянни офиса – на Национален младежки форум, TimeHeroes, Форум гражданско участие и Заслушай се.
- **10** организации в коуъркинга – между които Фондация „Светът на Мария“, Фондация „Ресурсен център Билитис“, Сдружение „Институт за устойчиво развитие на туризма“, Сдружение „Деветашко плато“, Mental Disability Advocacy Center, Фондация „Дизайн за всички“, Фондация „Темпо“, Фондация „Сингъл стейп“, Фондация „Граждани срещу бюрокрацията“ и Американски съвет за международно образование - клон България .
- **36** мотивирани членове на екипи, работещи усърдно за осъществяването на своите мисии.
- **60** колаборации между жителите на Къщата.
- Повече от **85** събития – срещи, семинари, презентации и работилници за подобряване на уменията – посетени от над **1500** човека.

Ето, какво казаха и някои от участниците в тези събития:

„Чудесно е, че открих Къщата! Не пропускам събитие и следя с интерес календара ви.“

„Намерихте интересна тема, увличащ лектор и полезна информация. Благодарим за организацията.“

Истинска радост за нас беше номинацията на Къщата за най-добро коуъркинг пространство в България. Номинацията беше в рамките на инициативата “Централно Европейски Стартъп Награда – CESA”.

Най-значимото събитие за Къщата беше новогодишното парти, което бе организирано от всички обитатели в нея. Включиха се над 120 приятели и заедно отбелязахме 1-вата ни годинка.

www.ngohouse.bg

Една необикновена изложба с необикновена съдба

Едно от изключителните постижения за изминалата година е изложбата „Решавам=Съществувам“ създадена по наша инициатива и подкрепена от партньорите ни – Българска асоциация за лица с интелектуални затруднения, Глобална инициатива в психиатрията – София и Фондация „Светът на Мария“. 16 картини, показващи какво е да нямаш правото да решаваш сам за себе си и своя живот. С вързани ръце, заключени в златна клетка или на топло под стъкления похлупак на правото – така авторът на изложбата – Надежда Георгиева (Наг) – видя хората с интелектуални затруднения и психични проблеми, които са поставени под запрещение. Яна Бюрер Тавание представи най-фините щрихи на проблема и неговото решение – подкрепеното вземане на решения – като написа кратките текстове към картините, представлящи личните истории зад тях.

На 9 март бе премиерата на изложбата. Оттогава, за по-малко от 1 година, тя гостува на 9 места из България, в 5 държави – България, Ирландия (Университета в Голуей), Перу (Конгреса), Казахстан (Алмати) и Швейцария, и стъпи на три континента – Европа, Южна Америка и Азия.

Изложбата бе поканена да бъде част от инициативата на ООН за отбелязване на Международния ден за правата на хората с увреждания. На 2 декември в Двореца Уилсън, Женева, инициативата бе официално открита от специалния докладчик по правата на хората с увреждания – Каталина Девангас Аугилар, върховният комисар на ООН по права на човека – Зеид Рааб ал Хюсеин, Посланика на България в ООН – Деяна Костадинова и екипа на Програма „Следваща стъпка“.

ЕКИП, НАСТОЯТЕЛСТВО И ДАРИТЕЛИ

Настоятелство на БЦНП:

Велина Тодорова (Председател на Настоятелството, доцент, доктор по право, член на комитета по правата на детето), Десислава Бижева (юрисист), Катерина Хаджи-Мицева Еванс (изпълнителен директор на Европейския център за нестопанско право), Дейвид Мур (вицепрезидент на Международния център за нестопанско право), Цвета Попова (преподавател в СУ „Св. Климент Охридски“), Любен Панов (бивш директор на БЦНП, програмен консултант на ЕЦНП) и Надя Шабани (Директор на БЦНП).

През 2016 година Стивън Клингелхофър (бивш вицепрезидент на МЦНП) и Вяра Мукова (агвокат) приключиха мандатите си в Настоятелството на организацията. Нашият екип сърдечно им благодари за приноса и усърдието през годините заедно да работим за развитие на гражданската среда в България. Те винаги ще бъдат част от общността на БЦНП.

Нов член на нашия борд (от месец ноември) е Цвета Попова, юрист, доктор по трудово право и преподавател в СУ „Св. Климент Охридски“, работила с екипа на организацията по различни теми през годините: правни клиници, доброволчество, дееспособност и др.

Екип на БЦНП през 2016:

Надя Шабани (Директор), Павлета Алексиева (Програмен директор), Пламен Тодоров (Финансов директор), Айлин Юмерова (Правен консултант), Анна Агамова (Правен консултант), Мариета Димитрова (Правен консултант), Веселин Вълев (Правен консултант – до юни 2016 г.), Магдалена Мартева (Експерт набиране на средства и връзки с обществеността), Евелина Сандалова (Мениджър на Къщата на гражданските организации), Георги Генчев (Ръководител на екипа на НПО Портала), Ралица Николова (Редактор на новини на НПО Портала), Румяна Йотова (Офис мениджър до юли 2016 г.), Бинка Илиева (Офис мениджър от септември до октомври 2016 г.), Вася Василева (Офис мениджър от ноември 2016 г.).

Дарителите ни през 2016:

- Фондация „Америка за България“;
- Фондация Институт „Отворено общество“, Швейцария;
- Фондация „Чарлз Стюарт Мот“;
- Фондация „УниКрегит“;
- УНИЦЕФ;
- ЕС;
- Аурубис България;
- Програма за подкрепа на НПО по ФМ на ЕИП.

Доброволци

Част от нашия екип тази година бяха и доброволците към правната програма – Ния Швабска, студент по „Право“ в Нов български университет и Магдалена Гудикова, студент по „Право“ в УНСС.

Отличията, които получихме през 2016:

Награда от Фондация „Светът на Мария“ за 2016 г. в категорията „Най-активна гражданска организация“, от Фондация „Заслушай се“ за партньорство и от Българска хранителна банка „За проявена съпричастност и подкрепа към каузата“.

„Идеите се нуждаят от подкрепа, благодарим на БЦНП, че сте заедно с нас в борбата за съществуването на добрите граждански идеи.“

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

До
Ръководството
на Фондация "Български център за нестопанско право"
София

Мнение

Ние извършихме одит на финансовия отчет на Фондация "Български център за нестопанско право" („Фондацията“), съдържащ счетоводния баланс към 31 декември 2016 г. и отчета за приходите и разходите, отчета за собствения капитал и отчета за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и приложение към финансовия отчет, съдържащо обобщено оповестяване на същественте счетоводни политики и друга пояснителна информация.

По наше мнение, приложният финансов отчет представя достоверно, във всички съществени аспекти, финансовото състояние на Фондацията към 31 декември 2016 г. и неговите финансови резултати от дейността и паричните му потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Националните счетоводни стандарти (НСС), приложими в България.

База за изразяване на мнение

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет“. Ние сме независими от Фондацията в съответствие с Етичния кодекс на професионалните счетоводители на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит (ЗНФО), приложими по отношение на нашия одит на финансовия отчет в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с изискванията на ЗНФО и Кодекса на СМЕС. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение.

Отговорности на ръководството за финансовия отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този финансов отчет в съответствие с НСС, приложими в България и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване

изготвянето на финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали се дължат на измама или грешка.

При изготвяне на финансовия отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на Фондацията да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Фондацията или да преустанови дейността ѝ, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали финансовият отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали се дължат на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален експтицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания във финансовия отчет, независимо дали се дължат на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, извличания за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.
- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Фондацията.
- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.
- достигаем до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно

ФИНАНСОВИ ОТЧЕТИ

способността на Фондацията да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е наличие съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания във финансовия отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Фондацията да преустанови функционирането си като действащо предприятие.

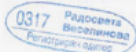
оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на финансовия отчет, включително оповестяванията и дали финансовият отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне.

Ние комуникираме с ръководството, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

За "АТА КО" ЕООД:

Радосвета Веселинова д.е.с

Регистриран одитор

01.03.2017 г.

гр. София, бул. "България" № 81В, ет. 2, офис № 5

3

БАЛАНС към 31 декември 2016 година

Фондация "БЪЛГАРСКИ ЦЕНТЪР ЗА НЕСТОПАНСКО ПРАВО"

АКТИВ	Приложения	31.12.2016	31.12.2015
		хил.лв	хил.лв
Дълготрайни активи			
Стопански инвентар		1	1
Компютерна техника	3	4	2
Акции и дялове в дъщерни предприятия	3	5	5
Предоставени заеми на дъщерни предприятия		11	11
		21	19
Краткотрайни активи			
Вземания	4	34	37
Парични средства и еквиваленти	5	760	548
		794	585
Разходи за бъдещи периоди		44	5
Общо активи		859	609
ПАСИВИ			
Капитал и резерви			
Други резерви		345	337
		345	337
Краткосрочни пасиви			
Краткосрочни задължения	6	7	8
Неразходвана част от финансираня	7	507	264
		514	272
Общо собствен капитал и пасиви		859	609

Ръководител:

Надя Шабана

Съставител:

Донка Иванова

17.02.2017 г.

Заверил, съгласно доклад:

4

ФИНАНСОВИ ОТЧЕТИ

ОТЧЕТ ЗА ПРИХОДИТЕ И РАЗХОДИТЕ за годината, завършваща на 31.12.2016 година

Фондация "БЪЛГАРСКИ ЦЕНТЪР ЗА НЕСТОПАНСКО ПРАВО"

	Приложения	2016 хил.лв	2015 хил.лв
Приходи от регламентирана дейност	8	614	709
Приходи от дарения под условие		613	708
Приходи от дарения без условие		1	1
Финансови приходи		27	64
Приходи от лихви		5	10
Положителни валутни разлики		22	54
Разходи за регламентирана дейност	9	621	709
Други разходи		621	709
Финансови разходи		25	41
Отрицателни валутни разлики		25	41
Други разходи от финансови операции			
Резултат от нестопанската дейност		(5)	23
Печалба от стопанската дейност		13	34
Резултат за годината		8	57

Ръководител:
Надя Шабани
17.02.2017 г.

Съставител:

Донка Ивановска

Заверил съгласно доклад:

0317 Редовен
Всестранен
Регистриран одитор

5

ОТЧЕТ ЗА ПРИХОДИТЕ И РАЗХОДИТЕ ОТ СТОПАНСКА ДЕЙНОСТ за годината, завършваща на 31.12.2016 година

Фондация "БЪЛГАРСКИ ЦЕНТЪР ЗА НЕСТОПАНСКО ПРАВО"

	Приложения	2016 хил.лв	2015 хил.лв
Приходи от оперативна дейност	10	50	51
Нетни приходи от продажби		50	49
Други приходи		-	2
Финансови приходи		4	18
Приходи от лихви			1
Положителни валутни разлики		4	9
Положителни разлики от операции с финансови активи			
Приходи от участия в дъщерни предприятия		-	8
Разходи за оперативна дейност	11	32	18
Амортизации			1
Разходи за материали		2	
Разходи за външни услуги		5	2
Разходи за персонала		6	11
Разходи за осигуровки		1	1
Други разходи за дейността		18	3
Финансови разходи		7	14
Отрицателни валутни разлики		5	13
Разходи за банкови комисионни		2	1
Печалба от дейността		15	37
Печалба преди облагане с данъци		15	37
Разходи за данъци	12	2	3
Печалба след облагане с данъци		13	34
Нетна печалба за периода		13	34
Ръководител: Надя Шабани 17.02.2017 г.			
Съставител: Донка Ивановска			
Заверил съгласно доклад:			
0317 Редовен Всестранен Регистриран одитор			

6

ФИНАНСОВИ ОТЧЕТИ

ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ за годината, завършваща на 31.12.2016

Фондация "БЪЛГАРСКИ ЦЕНТЪР ЗА НЕСТОПАНСКО ПРАВО"

	Резерви хил.лв.	Финансов резултат хил.лв.	Общо собствен капитал хил.лв.
Салдо към 31 декември 2014	267	13	280
Финансов резултат за периода		57	57
Салдо към 31 декември 2015	267	70	337
Финансов резултат за периода		8	8
Салдо към 31 декември 2016	267	8	345

Ръководител:
Надя Шабани

17.02.2017 г.

Съставител:

Донка Ивановска

Заверил съгласно доклад:

0317 Ридосвета
Василанова
Регистратор

7

ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ за годината, завършваща на 31.12.2016 година

Фондация "БЪЛГАРСКИ ЦЕНТЪР ЗА НЕСТОПАНСКО ПРАВО"

	Приложения хил. лв.	2016 хил. лв.	2015 хил. лв.
Парични потоци от нестопанска дейност			
Получени дарения под условия		829	598
Получени дарения без условия		1	
Постъпления от банкови и валутни операции		7	18
Други постъпления		11	8
Парични плащания на персонала		(157)	(162)
Парични плащания за осигуряване		(38)	(35)
Парични плащания за услуги		(397)	(381)
Парични плащания за грантове		(24)	(85)
Плащания за активи		(4)	(1)
Платени банкови такси и валутни разлики		(4)	(14)
Други плащания		(66)	(29)
Нетни парични наличности от нестопанска дейност		158	(83)
Парични потоци от стопанска дейност			
Получени суми от клиенти		82	48
Постъпления от банкови и валутни операции		1	2
Други постъпления		8	19
Парични плащания на доставчици		(23)	(5)
Плащания за възнаграждения и осигуровки		(6)	(14)
Изплатени дивиденти		(4)	(1)
Други плащания		(4)	(12)
Нетни парични наличности от стопанска дейност		54	36
Нетно изменение на паричните наличности		212	(47)
Парични наличности в началото на периода		548	595
Парични наличности в края на периода		760	548

Ръководител:
Надя Шабани

17.02.2017 г.

Съставител:

Донка Ивановска

Заверил съгласно доклад:

0317 Ридосвета
Василанова
Регистратор

8

ФИНАНСОВИ ОТЧЕТИ

ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ за годината, завършваща на 31 декември 2016

1. Учредяване и регистрация.

Фондация "Български център за нестопанско право" (Фондацията) е създадена в края на 2001 година и е регистрирана съгласно Закона за юридическите лица с нестопанска цел. Фондацията работи в обществена полза и е вписана в Централния регистър на Министерство на правосъдието.

Основана е с цел да подпомага и развива функционирането на демократични структури на гражданското общество чрез:

- подкрепа развитието на добра правна рамка за юридическите лица с нестопанска цел в България;
- насърчване създаването на правила за прозрачност, отчетност и подходяща структура на управлението на ЮЛНЦ;
- да подкрепя създаването на правила за поведение и етични кодекси, както и други механизми за саморегулиране на ЮЛНЦ;
- да подобрява общественото възприятие за гражданското общество в България;
- да подпомага развитието на професионални умения и знания, подходящи за подобряване на правната рамка на ЮЛНЦ в България и да им предоставя помощ за разрешаване на правни проблеми;
- да насърчава международното сътрудничество в областта на правото на ЮЛНЦ и да подкрепя българското и регионално участие в съвместни програми;

През 2016 г. Фондацията осъществява следните дейности, свързани с реализацията на инициативи и програми за постигане на целите ѝ:

- ✓ Проект: „За да има участие“, финансиран от ФМ на ЕИП 2009-2014
- ✓ Проект: „Популяризиране на социалните предприятия като механизъм за постигане и включване на най-уязвимите групи деца и младежи в България“, финансиран от Униоф - България
- ✓ Проект: „Продължаване и разширяване подкрепа за организациите на гражданското общество“, финансиран от Фондация „Америка за България“
- ✓ Проект: „Подкрепа за устойчиво развитие чрез повишаване на ролята и участието на гражданските организации в демократичните промени в Армения“, финансиран от Европейската комисия
- ✓ Проект: „Видимост, прозрачност и връзки с обществото в дейността на НПО“, финансиран от Фондация Чарли Спурт Мот
- ✓ Проект „Бизнес е мисия“, финансиран от Фондация УниКреат
- ✓ Проект: „Програма за социално предприемачество за НПО“, финансиран от Фондация „УниКреат“
- ✓ Проект: „Партньорство в стратегия и действие“, финансиран от Българо-швейцарската програма за сътрудничество
- ✓ Проект: „Мисията възможна: по-лесен достъп до фондовете на ЕС за финансово стабилни НПО“, финансиран от ФМ на ЕИП 2009-2014
- ✓ Проект: „Къщата на гражданското общество – обнова за развитие“, финансиран от ФМ на ЕИП 2009-2014
- ✓ Проект: „Укрепване на форум социални предприятия“, финансиран от ФМ на ЕИП 2009-2014
- ✓ Проект: „Активно гражданство звено“, финансиран от Програмата за трансгранично сътрудничество НИП - България - Сърбия
- ✓ Проект: „Член 12 – следващата стъпка в България“, финансиран от Фондация Институт отворено общество, Швейцария

ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ за годината, завършваща на 31 декември 2016

- ✓ Проект: „Следваща стъпка: Борба за неизпълняемост“, финансиран от Фондация Институт отворено общество, Швейцария
- ✓ Проект: „Новаторство за европейските корети, за да бъдат възвращени по-добре правата на децата с увреждания“, финансиран от ЕС
- ✓ Проект: „Социално договаряне за устойчивост“, финансиран от ЕС
- ✓ Проект: „София – модел за отворено управление“, финансиран от Програмата „Европа“ на СО

2. Описание на значителните счетоводни политики

2.1. База за изготвяне на финансовия отчет

Годишният финансов отчет на Фондацията за 2016 година е изготвен в съответствие с изискванията на всички Национални стандарти за финансови отчети на малки и средни предприятия (НСФОМСП), които са приложими за 2016 година, в това число и към датата на баланса 31.12.2016 година.

Фондацията организира и осъществява текущото счетоводно отчитане и изготвя своите финансови отчети в съответствие с изискванията на българското законодателство - счетоводно, данъчно и търговско.

Финансовият отчет за 2016 година е изготвен в съответствие с изискванията на принципите: текущо начисляване; действително предприятие; предимство на съдържанието пред формата; предпазливост; съпоставимост на приходите и разходите; постоянност.

Настоящият счетоводен отчет е изготвен на основата на счетоводната конвенция за историческа цена, модифициран в определени случаи с приложението на някои активни и пасивни по техниката справедлива стойност, конкретно посочени в съответствието към отчета.

Всички данни оловестени за 2016 и 2015 г. са представени в настоящия финансов отчет в хиляди български лева (хил.лв.).

2.2. Сравнителни данни – промени в счетоводните политики

С цел постигане на съпоставимост, същата по съответните счетоводни сметки за резерви към 31.12.2015г. са класифицирани, комбинирани и претренили. Всички корекции са отразени в резерви, така че да не оказват влияние върху текущия финансов резултат.

2.3. Използване на приблизителни счетоводни оценки и предположения

Изготвянето на финансовия отчет по Националните счетоводни стандарти изисква ръководството да направи някои приблизителни счетоводни оценки и предположения, които се отнасят до докладваните балансови активи и пасиви, както и до признатите приходи и разходи за периода.

2.4. Сделки в чуждестранна валута

Сделките, извършени през периода, в чуждестранна валута са приравнени в български лева по курса на съответната валута на датата на сделката. Активите и пасивите в чуждестранна валута са претренили по заключителния курс на Българска народна банка към 31.12.2016 г. към балансовата дата. Получените от това печалби и загуби са представени в отчета за приходите и разходите.

2.5. Призоваване на приходи и разходи

Приходите са реализирани вследствие на получени финансиране. Като приход през годината се отчитат само условите от тях част. Приходите като приход финансиране, за които има съществуващи условия, в Отчета за приходи и разходи се посочват като получени директно под условие. От финансираната за дълготрайни материални активи за приход се признава само размера на амортизационните отчисления, а салдото се отразява в баланса като дългосрочни пасиви / приходи за бъдещи периоди и финансиране /. Иерархизираните към края на годината средства се посочват в годишния баланс като краткосрочни или дългосрочни

ФИНАНСОВИ ОТЧЕТИ

ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ за годината, завършваща на 31 декември 2016

финансираня в зависимост от периода, за който ще бъдат усвоени. Реализираните разходи надвишаващи получените трансфери от финансиране към датата на отчета са признати за приход, а в бъдеще са очаквани като други краткосрочни вземания.

Разходите се признават в съответствие с принципите за текущо начисляване и съпоставимост с приходите. Разходите за амортизации са отнасяни директно в намаление на финансирането за ДМА на фондацията.

Приходите и разходите от стопанската дейност на Фондацията се отчитат на принципата на текущо начисляване и съпоставимост.

2.6. Дълготрайни материални и нематериални активи

Дълготрайните материални активи са уставените нефинансови ресурси, които са придобити и притежавани от Фондацията и имат материално-вещствена форма, очаква се да се използват повече от един отчетен период. Дълготрайните материални и нематериални активи са оценени по цена на придобиване, включваща закупната им цена и всички разходи по възведането им в експлоатация и са намалени с начислената им амортизация и обезценки.

Отписването на дълготрайните материални и нематериални активи става вследствие на продажба, бракуване, извеждане от употреба, когато не се очакват други икономически изгоди.

2.7. Амортизации на дълготрайните материални и нематериални активи

Фондацията начислява амортизации на дълготрайните материални и нематериални активи, съобразно полезния живот на отделните активи, определен за всеки клас активи. Амортизацията не се начислява на земята и за активите, които са в процес на изграждане или доставка.

При амортизацията на амортизируемите активи на дружеството се прилага линейния метод.

През 2016 година са възприети следните годишни амортизационни норми:

Компютърна техника - 50 %
Офис оборудване - 15 %

2.8. Вземания

Вземанията са оценени по стойността на текущото възникване.

2.9. Парични средства

Паричните средства в лева са оценени по номиналната им стойност, а паричните средства в чуждестранна валута - по заключителен курс на БНБ към 31.12.2016 г. За нуждите на отчета за паричния поток, а паричните средства се включват всички налични парични средства в каси и банки към 31.12.2016 г.

2.10. Текущи задължения

Текущите задължения в лева се оценяват по стойността на текущото възникване.

2.11. Данъци върху печалбата

В съответствие с българското данъчно законодателство, Фондацията е субект на данъчно обемане с корпоративни данъци за стопанската дейност, която извършва. Данъчният процент е 10 % от облагаемата печалба. За регламентираната дейност обект на корпоративен данък при източника са само възвращаемите за технически услуги, извършени от чуждестранни лица. Социални разходи фондацията не е извършвала през отчетния период.

3. Дългосрочни финансови активи

	31.12. 2016	31.12. 2015
	хил. лв.	хил. лв.
Инвестиции в дъщерни дружества	5	5
Предоставени заеми на дъщерни предприятия	11	11
Общо	16	16

ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ за годината, завършваща на 31 декември 2016

4. Краткосрочни вземания

	31.12. 2016	31.12. 2015
	хил. лв.	хил. лв.
Вземания от донори	10	34
Вземания от партньори по проекти	17	-
Други вземания	3	3
Вземания от клиенти	4	-
Общо	34	37

5. Парични средства

	31.12. 2016	31.12. 2015
	хил. лв.	хил. лв.
Парични средства в лева	663	544
Парични средства във валута	97	4
Общо	760	548

6. Краткосрочни пасиви

	31.12. 2016	31.12. 2015
	хил. лв.	хил. лв.
Задължения към доставчици	2	1
Данъчни задължения	2	3
Други задължения	3	4
Общо	7	8

7. Финансираня

	31.12. 2016	31.12. 2015
	хил. лв.	хил. лв.
Салда по финансираня на проекти	507	264
Общо	507	264

Тези средства представляват неизходваните суми от получените финансираня по проектите, които фондацията изпълнява към края на годината.

8. Приходи от регламентирана дейност

	Годината, завършваща на 31.12. 2016	Годината, завършваща на 31.12. 2015
	хил. лв.	хил. лв.
Приходи от дарения без условие	1	1
Приходи от дарения под условие-програми	613	708
Общо	614	709

9. Разходи за регламентирана дейност

	Годината, завършваща на 31.12. 2016	Годината, завършваща на 31.12. 2015
	хил. лв.	хил. лв.
Разходи по проекти	621	709
Общо	621	709

ФИНАНСОВИ ОТЧЕТИ

ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ за годината, завършваща на 31 декември 2016

10. Приходи от стопанска дейност

	Годината, завършваща на 31.12. 2016 хил. лв.	Годината, завършваща на 31.12. 2015 хил. лв.
Приходи от услуги	50	49
Други	-	2
Общо	50	51

11. Разходи за стопанска дейност

	Годината, завършваща на 31.12. 2016 хил. лв.	Годината, завършваща на 31.12. 2015 хил. лв.
Разходи за материали	2	1
Разходи за външни услуги	5	2
Разходи за персонал	7	11
Амортизации	-	1
Други разходи	18	3
Общо	32	18

12. Разходи за данъци

	Годината, завършваща на 31.12. 2016 хил. лв.	Годината, завършваща на 31.12. 2015 хил. лв.
Текущ данъчен разход	2	3
Общо	2	3

Фондацията не отчита данъчни временни разлики и съответно приходи или разходи от отсрочени данъци.

ПРОЕКТИ 2016 г.

През 2016 г. Фондация „Български център за нестопанско право“ реализира следните проекти:

1. Договор със Сдружение „Форум гражданско участие“
Проект: За да има участие
Източник на финансиране: ФМ на ЕИП 2009-2014

Салдо от 2015 год.	-421.97 EUR
Получено финансиране	421.97 EUR
Общо разход	0.00 EUR
Остатък на 31.12.2016 год.	0.00 EUR

2. Договор с Унисеф - България
Проект: Популяризиране на социалните предприятия като механизъм за достигане и включване на най-уязвимите групи деца и младежи в България
Източник на финансиране: Унисеф - България

Салдо от 2015 год.	0.00 лв.
Получено финансиране	4 310.00 лв.
Общо разход	3 798.19 лв.
Остатък на 31.12.2016 год.	511.81 лв.

3. Договор с Фондация Америка за България
Проект: Продължаване и разширена подкрепа за организациите на гражданското общество
Източник на финансиране: Фондация "Америка за България"

Салдо от 2015 год.	0.00 лв.
Получено финансиране	356 000.00 лв.
Общо разход	81 253.07 лв.
Остатък на 31.12.2016 год.	274 746.93 лв.

4. Договор с Център за общностен диалог и инициативи, Армения
Проект: Подкрепа за устойчиво развитие чрез повишаване на ролята и участието на гражданските организации в демократичните промени в Армения
Източник на финансиране: Европейската комисия

Салдо от 2015 год.	1 165.12 EUR
Получено финансиране	9 630.00 EUR
Общо разход	5 757.55 EUR
Остатък на 31.12.2016 год.	5 037.57 EUR

ФИНАНСОВИ ОТЧЕТИ

5. Договор с Фондация „Чарлз Стюарт Мот“

Проект: Видимост, прозрачност и връзки с общността в дейността на НПО
Източник на финансиране: Фондация „Чарлз Стюарт Мот“

Салдо от 2015 год.	30 985.47 USD
Получено финансиране	60 000.00 USD
Общо разход	76 072.59 USD
Остатък на 31.12.2016 год.	14 912.88 USD

6. Договор с Фондация УниКредит

Проект: Бизнес с мисия
Източник на финансиране: Фондация УниКредит

Салдо от 2015 год.	0.00 EUR
Получено финансиране	43 068.22 EUR
Общо разход	17 437.96 EUR
Остатък на 31.12.2016 год.	25 630.26 EUR

7. Договор с Фондация УниКредит 2016

Проект: Програма за социално предприемачество за НПО
Източник на финансиране: Фондация УниКредит

Салдо от 2015 год.	23 147.65 EUR
Получено финансиране	5 000.00 EUR
Общо разход	28 147.65 EUR
Остатък на 31.12.2016 год.	0.00 EUR

8. Договор с Балкански институт по труда и социалната политика

Проект: Партньорство в стратегии и действие
Източник на финансиране: Българо-швейцарската програма за сътрудничество

Салдо от 2015 год.	-7 188.51 CHF
Получено финансиране	5 728.48 CHF
Общо разход	1 460.03 CHF
Остатък на 31.12.2016 год.	0.00 CHF

9. Договор с Сдружение „Българско дружество за защита на птиците“

Проект: Мисията възможна: по лесен достъп до фондовете на ЕС за финансово стабилизиране на НПО
Източник на финансиране: ФМ на ЕИП 2009-2014

Салдо от 2015 год.	1 374.76 EUR
Получено финансиране	3 980.06 EUR
Общо разход	5 354.82 EUR
Остатък на 31.12.2016 год.	0.00 EUR

15

10. Договор с Фондация „Институт „Отворено общество“ – София“

Проект: „Къщата на гражданското общество – общност за развитие“
Източник на финансиране: Програма за подкрепа на неправителствените организации в България по ФМ на ЕИП 2009 – 2014

Салдо от 2015 год.	-1 098.33 EUR
Получено финансиране	8 781.10 EUR
Общо разход	7 672.77 EUR
Остатък на 31.12.2016 год.	0.00 EUR

11. Договор с Фондация „Помощ за благотворителността в България“

Проект: Укрепване на форум социални предприятия
Източник на финансиране: ФМ на ЕИП

Салдо от 2015 год.	-3 570.50 EUR
Получено финансиране	4 920.99 EUR
Общо разход	1 350.49 EUR
Остатък на 31.12.2016 год.	0.00 EUR

12. Договор с Асоциация Пиргос Сърбия

Проект: Активно гражданство заедно
Източник на финансиране: Програма за трансгранично сътрудничество ИИП – България - Сърбия

Салдо от 2015 год.	-5 094.91 EUR
Получено финансиране	0.00 EUR
Общо разход	0.00 EUR
Остатък на 31.12.2016 год.	-5 094.91 EUR

13. Договор с Фондация „Институт „Отворено общество“ Швейцария

Проект: Член 12 – следващата стъпка в България
Източник на финансиране: Фондация „Институт „Отворено общество“ Швейцария

Салдо от 2015 год.	87 447.77 USD
Получено финансиране	51 517.18 USD
Общо разход	120 028.82 USD
Остатък на 31.12.2016 год.	18 936.13 USD

14. Договор с Център за застъпничество за хора с интелектуални затруднения - Булапеша

Проект: Новаторство за европейските користи, за да бъдат застъпени по-добре правата на децата с увреждания
Източник на финансиране: ЕС

Салдо от 2015 год.	0.00 EUR
Получено финансиране	11 686.11 EUR

16

ФИНАНСОВИ ОТЧЕТИ

Общо разход	7 841.90 EUR
Остатък на 31.12.2016 год.	3 844.21 EUR

15. Договор с SOS Детски селища - Македония
Проект: Социално договаряне за устойчивост
Източник на финансиране: ЕС

Салдо от 2015 год.	0.00 EUR
Получено финансиране	13 552.64 EUR
Общо разход	10 956.92 EUR
Остатък на 31.12.2016 год.	2 595.72 EUR

16. Договор с Фондация „Институт – Отворено общество“ - Швейцария
Проект: Програма „Следваща стъпка: Борба за невъзъръщаемост“
Източник на финансиране: Фондация „Институт – Отворено общество“ - Швейцария

Салдо от 2015 год.	0.00 USD
Получено финансиране	50 996.75 USD
Общо разход	0.00 USD
Остатък на 31.12.2016 год.	50 996.75 USD

17. Договор със Столична община
Проект: „София – модел за отворено управление“
Източник на финансиране: Програма „Европа“ на СО

Салдо от 2015 год.	0.00 лв.
Получено финансиране	11 861.60 лв.
Общо разход	11 861.60 лв.
Остатък на 31.12.2016 год.	0.00 лв.

ИЗДАВИЛ:
Донка Ивановска
Директор:
/Надя Шабани/

Дата: 03.02.2017 г.

0317 Идентификационен номер
Регистриран сектор

15 years

BCNL